

**Загальні положення
про проведення комплексного моніторингу якості
провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців
у Чернівецькому національному університеті
імені Юрія Федьковича**

Комплексний моніторинг стану якості підготовки фахівців на факультетах/ у навчально – наукових інститутах здійснюється раз на 4-5 років відповідно до плану роботи Вченої ради університету.

Для організації проведення моніторингу розпорядженням ректора університету створюється **комісія** (*голова комісії, заступник голови комісії, робоча група*), яка формується з представників *навчального відділу (центру моніторингу та забезпечення якості підготовки фахівців), деканів факультетів/директорів навчально–наукових інститутів, заступників деканів/директорів, завідувачів кафедр* тощо.

Моніторинг проводиться за розробленою програмою (*затвердженою науково-методичною радою університету*) у контексті вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та відповідно до внутрішньої нормативної бази Університету щодо забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності.

Голова комісії на організаційному засіданні ознайомлює членів робочої групи та адміністрацію факультету/ навчально–наукового інституту з основними напрямками моніторингу.

Одним із головних компонентів дієвої багаторівневої політики Університету щодо забезпечення якості освіти є **самоаналіз**, який дозволяє визначити пріоритетні завдання на короткострокову і довгострокову перспективу.

Факультет/ навчально–науковий інститут, що піддається моніторингу, здійснює **самоаналіз** відповідно до ліцензійно-акредитаційних вимог, визначає *сильні та слабкі сторони діяльності*. На основі представленого **самоаналізу** (*кафедрами/ факультетом/ навчально – науковим інститутом*) провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців члени комісії (робочої групи) моніторингу здійснюють перевірку щодо відповідності поданих матеріалів реальному стану роботи, підтверджують *сильні чи слабкі сторони, зауважують на ризики* і подають письмові звіти **голові комісії**, для підготовки **довідки (висновку), проєкту рішення** про підсумки комплексного моніторингу якості підготовки фахівців та якості освітньої діяльності.

З метою підтвердження об'єктивності аналізу результатів **самоаналізу** програмою моніторингу передбачено ще й такі **заходи**:

1) проведення контрольних замірів (зрізів) з обов'язкових професійно-орієнтованих навчальних дисциплін (*за заздальгідь поданими у навчальний відділ(центр моніторингу та забезпечення якості вищої освіти пакетами ККЗ у формі тестових завдань)*):

а) за вибором комісії та погодження з факультетом/ навчально – науковим інститутом (*які вивчалися у попередньому семестрі, форма контролю - екзамен*);

б) що вивчаються в поточному семестрі (поточний модульний зріз);

2) моніторинг студентської думки з питань організації та вдосконалення освітнього процесу на факультеті/в навчально – науковому інституті;

3) відвідування відкритих навчальних занять та інших заходів (*робота в секціях, гуртках, участь у конкурсах, змаганнях тощо*), відповідно до плану роботи факультету/ навчально – наукового інституту.

Результати проведеного моніторингу заслуховуються на розширеному засіданні **Вченої ради факультету/ навчально – наукового інституту та Вченої ради університету.**

Програма моніторингу провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців

Вивчення сильних і слабких сторін провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців і встановлення відповідності результатів моніторингу заявленим показникам за представленим **самоаналізом**

1. Інформація про підготовку фахівців усіх рівнів вищої освіти за відповідними освітніми програмами

- 1.1. Загальна кількість освітньо-професійних програм (спеціальностей) та їх відповідність встановленим вимогам (*гарант, проектна група та група забезпечення*) за якими здійснюється підготовка фахівців усіх рівнів вищої освіти (*підтвердження інформації на сайті навчально-наукового інституту, оцінка якості роботодавцями та іншими учасниками освітнього процесу*);
- 1.2. Акредитовані ОПП на час моніторингу (*рівень акредитації: акредитована - як зразкова; на 5 років; умовна*);
- 1.3. Наявність розроблених заходів за рекомендацією акредитаційної комісії та ефективність механізмів їх реалізації.

2. Формування контингенту студентів

- 2.1. Загальна чисельність студентів на час моніторингу - денна та заочна форми навчання в розрізі ОР Бакалавр, ОР Магістр
- 2.2. Кількість академічних груп (у розрізі спеціальностей) (у тому числі малочисельні групи);
- 2.3. Контингент студентів у динаміці за звітний період - 5н. р.;
- 2.4. Форми, методи профорієнтаційної роботи та їх ефективність у формуванні контингенту студентів у динаміці за 5 років.

3. Інформація про кадровий потенціал на факультеті / в навчально-науковому інституті

3.1. Загальна інформація про кадровий потенціал факультету / навчально-наукового інституту

усього викладачів (з них – штатних);

- докторів наук, професорів (з них – штатних);
- кандидатів наук, доцентів (з них – штатних);
- викладачів, асистентів;
- віковий ценз: **до 35 р., 35-50р., 50-60 р., понад 60 р.;**

3.2. Кадровий склад у розрізі випускових кафедр

- кількість кафедр на факультеті / в навчально-науковому інституті та доцільність їх функціонування (*завідувач кафедри-відповідність вимогам закону України «Про вищу освіту, кадровий склад*);
- якісний кадровий потенціал випускових кафедр за відповідними ОПП (*відповідно до ліцензійно-акредитаційних вимог – Постанова МОН України, пункт 38, № 365 від 24.03.21 р*)

4. Організація освітнього процесу та його методичне забезпечення:

4.1. Графік освітнього процесу за усіма формами навчання;

- навчальні плани (*відповідність ОПП*), робочі навчальні плани (*аргументи змін, аналіз вибіркової складової*);

4.2. Наявність плануючої та облікової документації

- розклад навчальних занять (офлайн /онлайн режими);
- книги розпоряджень (*вхідна та вихідна документація*);
- відомості про рух контингенту студентів у динаміці за звітний період (5 років);
- графік роботи навчально-допоміжного персоналу кафедр;
- журнал обліку успішності студентів;
- журнал академгруп (*ведення обліку відвідування навчальних занять студентами*);
- відомості рубіжного контролю та відомості обліку успішності, залікові книжки студентів;
- комплекти тестових завдань з навчальних дисциплін для внутрішнього контролю навчальних досягнень студентів;
- оприлюднення рейтингу студентів; (*підтвердження інформації на сайті факультету*);
- книги реєстрації довідок-викликів студентів-заочників;
- рапорт декана та копії документів студентів про переведення на державне замовлення;
- індивідуальний план студента;
- навчання за індивідуальним графіком та працевлаштування за фахом (*за інформацією щодо працевлаштування студентів за фахом від кафедр*)
- створення асоціації випускників на факультеті / в навчально-науковому інституті , на кафедрах (*підтвердження інформації на сайті факультету / навчально-наукового інституту, кафедрах*).

4.3. Організація освітнього процесу в особливих умовах

4.4. Організація практичної підготовки фахівців.

4.5. План роботи методичної ради та протоколи засідань (*розгляд актуальних питань: розроблення ОПП, підстави до зміни-оновлення ОПП, якість методичного забезпечення організації освітнього процесу в системі електронного навчання, на платформі Moodle, якість підготовки фахівців тощо*).

5. Наявність і дієвість системи внутрішнього забезпечення якості освіти на факультеті / в навчально-науковому інституті

5.1. Здійснення моніторингу:

- якості розроблення та реалізації ОПП;
- ефективності організації та про ведення навчальних занять;
  - поточного та підсумкового оцінювання знань студентів, (критеріїв оцінювання), оприлюднення результатів оцінювання студентів (*рейтинг студентів та підтвердження інформації на сайті факультету / навчально-наукового інституту*);
- якості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- ефективності організації та проведення практичної підготовки;
- реалізації принципу студентоцентризму у навчанні.

5.2. Організація вільного вибору студентами навчальних дисциплін.

5.3. Організація проведення зрізу залишкових знань студентів (*аналіз його результатів і прийняття конструктивних рішень*):

- з базових навчальних дисциплін фахового спрямування (*так званий нульовий чи первинний зріз - внутрішньо-інститутський*)
  - з навчальних дисциплін за результатами екзаменаційної (семестрової) сесії (*внутрішньо-факультетський контроль*);
- з навчальних дисциплін ректорського контролю успішності та якості знань студентів (*на рівні університету*).

5.4. Дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу (*заходи, механізми*).

6. Стан наукової роботи та міжнародної діяльності на факультеті / в навчально-науковому інституті - за інформацією кафедр в цілому.

6.1. Наукова робота кафедр

- наукова тематика кафедр (*дата затвердження, результативність її виконання для підвищення якості наукового кадрового потенціалу*);
- плани та звіти роботи наукових студентських гуртків;
- результати науково-дослідної роботи студентів (*участь в олімпіадах, конференціях, наукові публікації; робота наукових гуртків, проблемних груп та їх результативність*);
- науково-дослідна робота викладачів (*кількість підготовлених за останні 4-5 років: монографій, підручників, статей у фахових вітчизняних та рейтингових зарубіжних виданнях*) по кафедрах;
- наявність аспірантури та докторантури, результати її діяльності за останні 4-5 років (*кількість викладачів факультету, які захистили дисертації, здобули вчене звання професор/доцент*);
- діяльність спеціалізованих Вчених рад із захисту докторських дисертацій, утворення разових рад із захисту дисертацій доктора філософії;
- участь викладачів у роботі спеціалізованих Вчених рад по захисту докторських дисертацій та у разових радах із захисту дисертацій - доктора філософії ;

- формування наукових шкіл (*створення наукових груп за інтересами, напрямками дослідження під керівництвом провідних науковців-наставників, керівників, консультантів здобувачів (кількість їх захищених)*)
- наявність наукового видання (*журнал, збірник з відповідною категорією*).
- участь викладачів як членів редколегії наукових видань (*журналів, збірників*)
- стажування викладачів за останні 4-5 років у провідних ЗВО України та за кордоном (*з підтвердженням*).

6.2. Міжнародна діяльність. Академічна мобільність:

- співпраця із ЗВО України та зарубіжжя;
- участь у міжнародних грантах, проектах (*в т.ч. – спільних грантах Європейського Союзу*);
- програми подвійних дипломів;
- зв'язки з іншими закладами вищої освіти України (*спільні програми, обмін досвідом, приклади внутрішньої академічної мобільності*);
- мобільність студентів і викладачів: обмін досвідом роботи викладачів, взаємо обмін навчання студентів;
- участь у міжнародних конференціях;
- проведення міжнародних і всеукраїнських конференцій, круглих столів, науково-методичних семінарів тощо.

7. Робота зі студентською молоддю

- план виховної роботи факультету / навчально-наукового інституту (*система виховної роботи, профілактики правопорушень серед студентів*);
- плани роботи кураторів академгруп і звіти про їх виконання;
- робота студентського самоврядування;
- соціальний захист студентів (*пільгові категорії – ведення документації: інформація про студентів-пільговиків і студентів з особливими потребами*);
- стан побутових умов проживання у гуртожитках студмістечка, створення освітнього середовища для організації самостійної навчальної роботи студентів;
- участь студентів у розробці освітньо-професійних програм;
- участь студентів у роботі Вченої ради;
- реалізація права вільного вибору дисциплін;
- дотримання принципів академічної доброчесності студентами як учасниками освітнього процесу;
- робота зі студентською молоддю в особливих умовах організації освітнього процесу

8. Матеріально-технічне забезпечення

- комп'ютеризація освітнього процесу (*реальне системне використання новітніх комп'ютерних технологій в освітньому процесі, робота комп'ютерних класів з врахуванням контингенту, впровадження*

комп'ютерного оцінювання знань студентів, наявність банку навчальних програм і матеріалів для тестування);

- аудиторний фонд;
- оснащення навчальних, комп'ютерних лабораторій, спеціалізованих кабінетів, у тому числі ліцензованим програмним забезпеченням;
- їдальня, буфет.
- ефективність використання: спортивних залів, плавального басейну, стадіону, спортивних майданчиків тощо;

9. Стан управлінської діяльності на факультеті / в навчально-науковому інституті

9.1. Нормативно-правове забезпечення функціонування факультету / навчально-наукового інституту:

- положення про факультет / навчально-науковий інститут;
- планування роботи факультету / навчально-наукового інституту: *(перспективний план);*
- план роботи Вченої ради та протоколи засідань *(розгляд актуальних питань: якість підготовки фахівців; якість кадрового складу; трудова та навчальна дисципліна, призначення різних видів стипендій конструктивність рішень тощо);*
- журнали відвідування деканом та заступником з навчально-методичної роботи навчальних занять викладачів;
- моніторинг працевлаштування випускників факультету / навчально-наукового інституту: кількісні показники працевлаштування випускників за фахом (зв'язок з роботодавцями) створення асоціації випускників і її роль у покращенні якості підготовки фахівців тощо.

9.2. Політика факультету / навчально-наукового інституту: щодо системи внутрішнього забезпечення якості провадження освітньої діяльності *(основні критерії добору кадрів та оцінювання їх діяльності – рейтинг викладачів; створення умов для професійного розвитку кожного працівника; залучення роботодавців до оцінки якості підготовки фахівців, реалізація принципу доброчесності викладацьким складом, оцінка якості організації освітнього процесу очима студентів, механізми стимулювання професорсько-викладацького складу за високі досягнення в роботі);*

9.3. Прозорість та доступність інформації з провадження наукової та освітньої діяльності на факультеті / навчально-наукового інституту:

- сайт факультету / навчально-наукового інституту: *(ефективність, повнота інформації, оптимальність);*
- імідж факультету / навчально-наукового інституту: в соцмережах, пошукових системах, ЗМІ тощо.
- Звіт декана /директора про роботу факультету/ навчально-наукового інституту: *(підтвердження інформації на сайті факультету / навчально-наукового інституту);*

10. Проблеми та перспективи розвитку факультету / навчально-наукового інституту.

**Програма моніторингу
провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців на кафедрі**
(аналіз сильних і слабких сторін)

1. **Загальна кількість освітньо-професійних програм (ОПП) за якою здійснюється підготовка фахівців (відповідність ОПП Стандарту вищої освіти (за наявності), НРК; затвердження, введення в дію ОПП: структура, зміст програми; гарант, проєктна група ОПП; відгуки-рецензії академічної спільноти, роботодавців, випускників на ОПП; доступність ОПП – інформація на сайті кафедри; акредитовані ОПП на час моніторингу - рівень акредитації: акредитована - як зразкова; на 5 років; умовна; наявність розроблених заходів за рекомендацією акредитаційної комісії та ефективність механізмів їх реалізації).**
2. **Формування контингенту студентів за ОПП**
  - Загальна чисельність студентів за дієвою ОПП кафедри (у розрізі форм (денна, заочна) навчання та рівнів вищої освіти; академічні групи денної форми навчання, малочисельні групи);
  - форми, методи профорієнтаційної роботи та їх ефективність у формуванні контингенту студентів спеціальності (ОПП).
3. **Інформація про кадровий потенціал кафедри**
  - 3.1. **Загальна інформація про кадровий потенціал кафедри**
    - усього викладачів (з них – штатних);
    - докторів наук, професорів (з них – штатних);
    - кандидатів наук, доцентів (з них – штатних);
    - викладачів, асистентів;
    - віковий ценз: до 35 р., 35-50 р., 50-60 р., понад 60 р.;
    - завідувач кафедри та його відповідність вимогам Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», профілю кафедри.
  - 3.2. **Якісний кадровий склад за ОПП відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова МОН України, пункт 38, № 365 від 24.03.21 р.)**
4. **Наявність і дієвість системи внутрішнього забезпечення якості підготовки фахівців**

4.1. Наявність плануючої та облікової документації:

- навчальні плани (*відповідність ОПП*), робочі навчальні плани (*аргументи змін, аналіз вибіркової складової*);
- графіки модульного контролю;
- графік, журнал обліку проведення консультацій викладачами;
- графік, журнал обліку проведення індивідуальної роботи зі студентами
- індивідуальні плани роботи викладачів, звіти про виконання їх роботи за семестри/ навчальний рік; організаційна робота викладачів на громадських засадах – участь у навчально-методичних комісіях з розробки Галузевих стандартів вищої освіти, у комісіях обласних, Всеукраїнських конкурсів і олімпіад; наукове консультування організацій та установ тощо; робота в експертних комісіях НАЗЯВО;
- журнал контрольних відвідувань занять викладачів завідувачем кафедри;
- журнал обліку взаємовідвідування навчальних занять викладачами кафедри;
- графік, журнал обліку та аналіз відкритих занять викладачів кафедри;
- наявність і результативність системи підвищення кваліфікації викладача (плани та підсумки підвищення кваліфікації й стажування викладачів за останні 4-5 років у провідних ЗВО України та за кордоном, аналіз їх ефективності з підтвердженням конкретних прикладів впровадження результатів підвищення кваліфікації в освітній процес).

4.2. Методичне забезпечення викладання навчальних дисциплін

- перелік навчальних дисциплін, що забезпечує кафедра та їх навчально-методичне забезпечення відповідно до робочого навчального плану: робоча програма навчальної дисципліни, силабус навчальної дисципліни; засоби діагностики (пакет екзаменаційних білетів, тести, контрольні завдання для семінарських, практичних та лабораторних робіт, інформація навчально-методичного забезпечення для офлайн та онлайн навчання в системі Moodle);
- методичні розробки (вказівки, рекомендації) з грифом університету за останні 5 років;
- репозитарій тематики дипломних (магістерських) робіт (проектів) за останні 3 навчальні роки (підтвердження інформації на сайті кафедри); тематика курсових на поточний навчальний рік; методичні рекомендації до виконання курсових і дипломних (за останні 3 роки);
- програми вступних іспитів (бакалавр, магістр);
- програми атестації випускників, порядок атестаційного іспиту на сайті).

4.3. Організація контролю за результатами навчальних досягнень студентів

- проведення зрізу залишкових знань студентів (*аналіз його результатів і прийняття конструктивних рішень*):
- з базових навчальних дисциплін фахового спрямування (*так званий нульовий чи первинний зріз - внутрішньо-кафедральний чи інститутський*);
- з навчальних дисциплін за результатами екзаменаційної (семестрової) сесії (*кафедральний / факультетський / внутрішньо-інститутський контроль*).

4.4. Стан практичної підготовки

- програми практик;
- організація практики (навчальної; виробничої): бази проведення практики, наявність договорів з базами практик;
- специфіка організації практики в особливих умовах;

наявність звітної документації щодо проходження практики (оцінка, відгуки баз практиків щодо готовності студентів до майбутньої діяльності).

4.5. Впровадження принципів студентоцентрованого навчання в освітній процес, виховання культури якості освіти (культури навчання, викладання, співпраці)

- Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти (механізми організації самостійної роботи студента при виконанні різних видів самостійної роботи; оцінювання самостійної роботи);
- Організація вільного вибору студентами навчальних дисциплін.
- Створення можливості для реалізації гнучких траєкторій навчання. (механізми забезпечення вивчення студентами дисциплін вільного вибору).
- Академічна мобільність студентів: внутрішня, міжнародна.
- Впровадження інноваційних методів та педагогічних технологій навчання, зазначених у силабусах, робочих програмах навчальної дисципліни.
- Дотримання принципів доброчесності (заходи та популяризація; виконання заходів академічної доброчесності).

5. Наукова робота та міжнародна діяльність

5.1. Наукова робота

- наукова тематика кафедр - дата затвердження та результати її виконання;
- тематика наукових семінарів за визначеним графіком їх проведення (затвердження рішенням кафедри), сприяння їх науковому та зростанню викладача;
- відповідність наукових семінарів науковій тематиці кафедри, науковим інтересам викладачів, наукових груп за їх наявності, залучення провідних учених України та зарубіжжя до розгляду окремих наукових положень;
- плани роботи та звіти наукових студентських гуртків та їх продуктивність;
- результати науково-дослідної роботи студентів (участь в олімпіадах, конференціях, наукові публікації; робота наукових гуртків, проблемних груп та їх результативність), магістерських робіт та їх зв'язок з тематикою кафедри;
- науково-дослідна робота викладачів (кількість підготовлених за останні 4-5 років факультету монографій, підручників, статей у фахових вітчизняних та рейтингових зарубіжних виданнях) по кафедрах;
- наявність аспірантури та докторантури, результати її діяльності за останні 4-5 років, її дієвість (кількість викладачів факультету, які захистили дисертації після закінчення аспірантури/докторантури, здобули вчене звання професор/доцент);

- формування наукових шкіл (*створення наукових груп за інтересами, напрямками дослідження під керівництвом провідних науковців-наставників, керівників, консультантів здобувачів;*
участь викладачів у спеціалізованих Вчених радах по захисту кандидатських та докторських дисертацій, разових рад із захисту доктора філософії (Phg);
- наявність наукового видання - вісник, журнал тощо (*на рівні кафедри*);
- члени редколегії наукових видань (журналів, збірників);
- стажування викладачів за останні 4-5 років у провідних ЗВО України та за кордоном.

5.2. Міжнародна діяльність. Академічна внутрішня мобільність.

- співпраця з ЗВО України та зарубіжжя; (*підтвердження угодами*);
- участь у міжнародних грантах, проектах (*в т.ч. – спільних грантах Європейського Союзу*);
  - програми подвійних дипломів;
  - зв'язки з іншими закладами вищої освіти України (*спільні програми, обмін досвідом, конкретні приклади внутрішньої академічної мобільності студентів*);
  - мобільність студентів і викладачів: обмін досвідом роботи викладачів і навчання студентів за кордоном;
  - участь у міжнародних конференціях;
  - проведення міжнародних і всеукраїнських конференцій, круглих столів, науково-методичних семінарів.

6. Робота зі студентською молоддю (*позитиви - проблеми*):

- план виховної роботи як складова плану роботи кафедр;
- робота кураторів академічних груп та звіти про її виконання (*протоколи засідання кафедри*);
- індивідуальна робота зі студентами (гуртки, секції, клуби, центри тощо).

7. Стан управлінської діяльності на кафедрі.

7.1. Наявність нормативної управлінської документації

- *положення про кафедру;*
- *перспективний план роботи кафедри;*
- *щорічний план роботи кафедри;*
- *протоколи засідань (аналіз ОПП, робочих програм навчальних дисциплін, навчально методичне забезпечення дисциплін у системі електронного навчання на платформі Moodle, результати поточного та підсумкового контролю, зрізів залишкових знань студентів, проведення відкритих занять, обговорення результатів підготовки курсових і (дипломних магістерських) робіт (проектів) за останній рік та звітів голів ЕК; навчальна та трудова дисципліна учасників освітнього процесу, результати вступної кампанії тощо) - підтвердження інформації на сайті;*
- *робота методичних комісій;*
- *тематика методичних семінарів за визначеним графіком їх проведення (затвердження рішенням кафедри,) відповідність її актуальним питанням*

підготовки фахівця та підвищенню професійної майстерності викладача, зв'язок з практикою).

7.2. Організаційна роботи

- штатний розпис;
- загальний та персональний розрахунок годин по кафедрі: ефективність розподілу навантаження по кафедрі та облік його виконання за семестр та навчальний рік (дотримання вимог Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження викладачів кафедр – не більше 600 годин на ставку; наявність механізму розподілу навантаження з метою забезпечення якості навчання – підтвердження протоколами засідань кафедри;
- заходи щодо профорієнтаційної роботи кафедри та їх ефективність;
- працевлаштованість випускників, зв'язок з випускниками (створення банку даних про випускників - асоціація випускників);
- запрошення та участь для обговорення актуальних питань лекційних практичних-тренінгових занять) вітчизняних фахівців та закордонних гостьових лекторів (підтверджувальні документи);
- звіт завідувача про роботу кафедри (підтвердження інформації на сайті кафедри).
  - графік відпусток;
  - інструкції та журнали з техніки безпеки, в т.ч. лабораторіях;
  - функціональні обов'язки лаборантів відповідно посадових інструкцій;
  - функціональні обов'язки викладачів відповідно посадових інструкцій.

7.3. Інша додаткова інформація кафедр (читання навчальних дисциплін на інших факультетах та їхнє методичне забезпечення).

7.4. Сайт кафедри (презентабельність, доцільність тощо).

8. Проблеми та перспективи розвитку кафедри

перспективи розвитку факультету